

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/214303,Wyrok-na-Ericha-Kocha-9-marca-1959.html>
27.02.2026, 03:24

Wyrok na Ericha Kocha - 9 marca 1959

Sąd Wojewódzki PRL w Warszawie skazał niemieckiego zbrodniarza i nazistowskiego dygnitarza Ericha Kocha na karę śmierci za zbrodnie popełnione w czasie II wojny światowej na ludności polskiej i żydowskiej.

[Zbrodnie niemieckie](#)

09.03.2026

Paszport Ericha Kocha, wystawiony przez ambasadę RFN w 1982 r. (fot. AIPN)

Erich Koch urodził się 19 czerwca 1896 r. w Elberfeld w Niemczech. Po ukończeniu 5-letniej szkoły średniej i kursów handlowych pracował początkowo w drukarni, a następnie na kolei jako telegrafista. Po I wojnie światowej zaczął interesować się ideami narodowo-socjalistycznymi. W 1922 r. należał do kierownictwa NSDAP (Narodowosocjalistyczna Niemiecka Partia Robotników) w zagłębiu Ruhry, zaś we wrześniu 1928 r. został, z polecenia Adolfa Hitlera, wysłany do Prus Wschodnich w celu budowania sieci organizacyjnej NSDAP. Był również twórcą i wydawcą gazety hitlerowskiej „Preussische Zeitung”, która aż do upadku nazistów była propagandową gazetą reżimu. W 1933 r., po dojściu Adolfa Hitlera do władzy, Koch został mianowany nadprezydentem Prus Wschodnich, a od 1941 r. także szefem Zarządu Cywilnego Okręgu Białystok i Komisarzem Rzeszy na Ukrainę. Cieszył się dużą sympatią Hitlera, co wykorzystywał w sporach z Heinrichem Himmlerem, czy też Alfredem Rosenbergiem. Po zakończeniu II wojny światowej uciekł do Niemiec.

Erich Koch, pomimo zmiany wizerunku i nazwiska, w 1949 r. został rozpoznany i schwytany

przez Brytyjczyków w Hamburgu. Po rozpatrzeniu wniosku o jego ekstradycję władze brytyjskie przekazały go Polskiej Misji Wojskowej. Proces rozpoczął się dopiero po 8 latach i zakończył się wyrokiem wydanym 9 marca 1959 r. przez Sąd Wojewódzki w Warszawie. Za zbrodnie popełnione na ludności polskiej i żydowskiej w okresie II wojny światowej został skazany na karę śmierci. Jednak orzeczenia nigdy nie wykonano. Erich Koch do 13 marca 1965 r. przebywał w Centralnym Więzieniu w Warszawie, a następnie przeniesiono go do Zakładu Karnego w Barczewie. Przez cały okres pobytu w więzieniach, aby uniknąć kary i polepszyć swój byt wielokrotnie sugerował, że zna miejsce przechowywania Bursztynowej Komnaty. Koch składał m.in. stronie radzieckiej propozycje odbycia podróży do Królewca w celu jej odnalezienia. Jednak w materiałach archiwalnych przechowywanych w archiwum IPN brak jest informacji o realizacji tej podróży. Nazista przede wszystkim postrzegany był jako cenne źródło wiedzy dla wywiadu PRL. Nie był traktowany też jak zwykły więzień, bowiem zbrodniarz większość kary odbył w jednoosobowej celi, co należało wówczas do rzadkości. W 1967 r. Koch udzielił obszernego wywiadu dziennikarzowi Sławomirowi Ostrowskiemu m.in. opowiadając o Bursztynowej Komacie. Erich Koch zmarł śmiercią naturalną 12 listopada 1986 r. Za swoje zbrodnie nigdy nie wykazał skruchy, a jego historia do tej pory budzi wiele kontrowersji.

Więcej:

- [Testament Ericha Kocha w zasobie BUiAD IPN](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Zbrodnie niemieckie

Artykuł